

Albánsko

dôležité informácie



ROZLOHA	28 748 km ²
OBYVATEĽSTVO	2,8 mil.
HLAVNÉ MESTO	Tirana (okolo 528 tisíc obyvateľov)
ŠTÁTNE ZRIADENIE	republika
ÚZEMNÉ ČLENENIE	12 okresov
JAZYK	oficiálnym jazykom je albánčina, v hoteloch sa dá dohovoriť francúzsky, anglicky a rusky.
NÁBOŽENSTVO	50 % islam, 32 % ateisti, 16 % kresťania, a iné



Doklady a vízum

Na vstup do Albánska a pobyt nepresahujúci 90 dní v rámci 180 dní sa nevyžaduje vízum. Občania Slovenskej republiky môžu vstúpiť na územie Albánska s platným cestovným pasom alebo občianskym preukazom s fotografiou, pričom maximálna dĺžka bezvízového pobytu je 90 dní počas 180 dní. V zmysle miestnej legislatívy sa vyžaduje platnosť cestovného dokladu (cestovný pas, prípadne občiansky preukaz) minimálne 3 mesiace po predpokladanom ukončení pobytu v krajine.

Pri cestovaní maloletých detí do Albánskej republiky je nevyhnutný cestovný pas dieťaťa alebo jeho občiansky preukaz s fotografiou s platnosťou minimálne 3 mesiace po predpokladanom ukončení pobytu. Pokiaľ maloleté dieťa cestuje s jedným z rodičov je potrebný súhlas druhého rodiča a pokiaľ cestuje v sprievode poverenej osoby je potrebný súhlas oboch rodičov. Podpisy rodičov musia byť notársky overené a súhlas rodičov musí byť v albánskom, poprípade v anglickom jazyku. Ak bolo dieťa rozhodnutím súdu zverené do opatery len jednému z rodičov/zákonnému zástupcovi môže cestovať do Albánska bez súhlasu druhého rodiča. Na preverenie tejto skutočnosti je ale potrebné mať rozhodnutie súdu (s anglickým prekladom).

Pri cestovaní so psom musí byť pes čipovaný, mať očkovanie proti besnote minimálne 30 dní pred vstupom (titer sa nevyžaduje). Ďalej sa vyžaduje Európsky pas pre zvieratá, ktorý obsahuje opis a údaje o zvierati, vrátane kódu mikročipu alebo tetovania, zápis o očkovaní proti besnote a kontakt na vlastníka a veterinára. Európsky pas pre spoločenské zvieratá môže vydať akýkoľvek oprávnený veterinár.



Colné predpisy

Na dovoz/vývoz hotovosti prevyšujúcej 10 000 eur sa vzťahuje nahlasovacia povinnosť na colnici pri príchode/odchode z krajiny.



NAHLASOVACIA POVINNOSŤ

Voľný dovoz tovaru: pre osoby staršie ako 18 rokov: 200ks cigariet, alebo 50 cigár alebo 250g tabaku; 1l liehoviny nad 22%; 2l vínneho destilátu alebo nápojov; 2l vína; 50g parfumu, lekárske produkty a lieky len pre vlastnú potrebu; zbrane len s príslušným povolením. **Na osoby mladšie ako 15 rokov sa dovoz alkoholu a tabakových výrobkov nevzťahuje.**

Zakázaný tovar (dovoz): omamné a psychotropné látky, drogy, zbrane, výbušniny a strelivo; nože; mäsové výrobky, rastliny a rastlinné materiály; falzifikáty valút a miestnej meny, audiovizuálnych nosičov, pornografický materiál; tovar a publikácie ohrozujúce verejný poriadok.

Obmedzenia na dovoz: Zvieratá môžu byť dovezené do Albánska len s veterinárnou dokumentáciou, zdravotným preukazom potvrdzujúcim platnosť požadovaných očkovaní.

Zakázaný tovar (vývoz): omamné a psychotropné látky, drogy, zbrane, výbušniny a strelivo; nože; mäsové výrobky, rastliny a rastlinné materiály; falzifikáty valút a miestnej meny, audiovizuálnych nosičov, pornografický materiál; tovar a publikácie ohrozujúce verejný poriadok.

Obmedzenia na vývoz: drahé kovy; hodnotné starožitnosti, národné historické artefakty.



Poistenie

Pri cestách do Albánska odporúčame uzatvoriť komerčné cestovné poistenie zdravotných nákladov v zahraničí.



Očkovanie a zdravotnícka starostlivosť

Pri cestách do Albánska odporúčame uzatvoriť komerčné cestovné poistenie zdravotných nákladov v zahraničí; očkovanie sa nevyžaduje. Pred odchodom do zahraničia je však vhodné skontrolovať v zdravotnej dokumentácii platnú vakcináciu proti tetanu, ktorá by nemala byť staršia ako 10 – 15 rokov.

Zdravotná starostlivosť je poskytovaná štátnymi a súkromnými klinikami a poliklinikami.

- Qendra Spitalore Nene Tereza - štátna nemocnica, Tel: +355 4 349209
- Spitali Ustarak - štátna vojenská nemocnica, Tel: +355 4 2226601
- American Hospital - súkromná nemocnica, Tel: +355 4 2356500
- Hygeia Hospital - súkromná nemocnica, Tel: +355 4 2390000
- Katolícka nemocnica – súkromná nemocnica, Tel: +355 4 4505004; +355 69 7077 550

Rýchla zdravotná pomoc – URGENCA, Tel: 127



Miestna mena

Oficiálnou menou v Albánsku je albánsky lek (ALL). Delí sa na stotiny, nazývané qindarkë, ale nominálna hodnota qindarku sa v súčasnosti nenachádza na žiadnej minci v obehu, pretože má nízku kúpnu hodnotu. Nominálne hodnoty mincí v obehu sú 1, 5, 10, 20, 50 a 100 lekë. Bankovky majú hodnotu 200, 500, 1000, 2000, 5000 a 10 000 lekëv.

V súčasnosti sa 1 EUR = 99 ALL (k aprílu 2025)

Bankomaty sú v krajine relatívne dostupné, najmä v turistických destináciách. Odporúčame ale mať pri sebe aj peňažnú hotovosť, ktorú je možné si zameniť v miestnych zmenárňach. Platiť platobnými kartami je možné v obchodných centrách, väčších reštauráciách a niektorých obchodoch. Problémy môžu nastať pri čerpaní pohonných hmôt na benzínových staniciach, terminály nie sú vždy napojené na online systém.



Časový posun

Bez časového posunu.



Podnebie a klíma

Priemerný počet slnečných dní je 120 s priemernou teplotou viac ako 20 °C. Letá sú veľmi teplé a vlhké, teploty v tomto období dosahujú 35 - 40 °C. V období zimy sa priemerná teplota pohybuje na úrovni 8 °C. November a marec sú mesiace s najväčším počtom zrážok.

Zvýšenú opatrnosť je treba venovať pri pohybe vo vzdialených horských oblastiach. Niektoré cesty môžu byť ťažko schodné; absentuje značenie. Pri vysokohorskej turistike sa odporúča využiť služby miestnych cestovných kancelárií či sprievodcov. Taktiež odporúčame vyhýbať sa pastierskym a túlavým psom.



Doprava

Medzinárodné letisko Matky Terezy je vzdialené od Tirany cca 12 km - cena za taxík do Tirany je od 15 do 20 eur.

Trajekty z Talianska:

- Ancona – Durres
- Bari – Durres
- Brindisi – Durres
- Brindisi – Vlora
- Terst – Durres

Trajekty z Grécka:

- Korfu/Kerkira – Saranda

Do Albánska nie je možné cestovať vlakom, na jedinej trati, ktorá spája miestnu železničnú sieť s medzinárodnou (Shkodra AL – Podgorica ČH) premávajú len nákladné vlaky.

Diaľničné poplatky v Albánsku sú zatiaľ zavedené (od roku 2019) len na úseku diaľnice z Rreshenu po albánsko-kosovskú hranicu (Morine) vo výške 660 ALL (cca 6,40 eur).

Vodičské preukazy Slovenskej republiky i medzinárodné vodičské preukazy sú uznávané pod podmienkou, že ich držiteľ sa nezdržuje na území Albánska viac ako jeden rok. Ak vodičský preukaz vydaný na území iného štátu nie je v súlade s medzinárodne určeným modelom, musí byť úradne preložený do albánskeho jazyka. Držitelia vodičských preukazov určených na riadenie špeciálnych vozidiel musia mať so sebou aj „osvedčenie o odbornej zručnosti“ alebo iný dokument tohto typu, vydaný kompetentným orgánom štátu, kde bol vydaný aj vodičský preukaz.

Pri vstupe autom sa vyžaduje zelená karta. Vozidlo so zahraničnými ŠPZ v Albánsku môže využívať režim dočasné použitie po dobu 6 mesiacov v rámci 12 mesiacov. Po tejto dobe musí vozidlo opustiť krajinu alebo ho treba colne odbaviť a zaregistrovať. Dočasný odchod do susedných krajín neslúži na opätovné započítanie/opätovné začatie šesťmesačného obdobia povolenia.

Stav cestnej infraštruktúry sa v krajine zlepšuje. Hlavné ťahy sú v dobrom stave, pribúdajú diaľnice a cesty 1. triedy. Cestná sieť mimo hlavných trás je však v horšom stave, absentuje značenie. Systém satelitnej navigácie GPS funguje v obmedzenom rozsahu. Nie je možné sa preto výhradne spoliehať na navigácie (často ako najvhodnejšiu ponúkajú trasu, ktorá je reálne nezjazdná). Pri vedení motorového vozidla na území Albánska je potrebné počínať si maximálne opatrne aj vzhľadom na nedisciplinovanosť vodičov a nedodržiavanie cestných pravidiel (vrátane neosvetlených cyklistov a chodcov v noci, aj na diaľniciach). Na cestách sa často pohybujú i domáce zvieratá.

Časté sú policajné kontroly zamerané na dodržiavanie rýchlosti a na kontrolu vozidiel so zahraničnou registráciou. V zmysle platného zákonodarstva je potrebné jazdiť s rozsvietenými stretávacími svetlami celoročne aj v priebehu dňa.

Na presun po Tirane je k dispozícii MHD a množstvo taxíkov za prijateľnú cenu. Vzdialenosti medzi inštitúciami, či turisticky zaujímavými miestami a ani samotné centrum, však nie sú veľké a možno sa medzi nimi bez problémov pohybovať i peši.

Vodič súkromného vozidla, pokiaľ nie je súčasne aj jeho vlastníkom, musí byť vybavený splnomocnením majiteľa na používanie dopravného prostriedku mimo územia Slovenskej republiky. Splnomocnenie sa vyžaduje v anglickom jazyku a overené notárskym úradom.

V Albánsku nie sú plniace stanice CNG; existujú ale plniace stanice LPG. Nabíjanie elektrických motorových vozidiel je možné zatiaľ v obmedzenej miere – vo väčších mestách.



Voda a jedlo

Stravovanie v miestnych reštauráciách je porovnateľné s inými stredomorskými krajinami. Prevláda typická balkánska kuchyňa s talianskym, tureckým a gréckym vplyvom. **Neodporúča sa** stravovanie v zariadeniach nízkej cenovej úrovne (stánkový predaj), kde nemusia byť vždy dodržiavané hygienické normy. **Neodporúča sa** ani piť vodu z verejných zdrojov. Pre osobnú spotrebu odporúčame zakúpiť si vodu v originálnych baleniach.



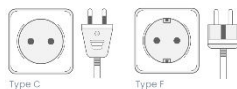
Prepitné

Prepitné je vždy vítané, v reštauráciách sa spravidla platí vo výške 5 – 10% z ceny, poslíčkom, vrátnikom, šoférom a nosičom batožiny cca. 1,- EUR za 1 ks batožiny.



Elektrická energia

V Albánsku je napätie 230 V / 50 Hz. Typ zástrčiek – európsky.



Internet a telefonovanie

Integrovaný záchranný systém: 112

Dopravná polícia: 126

Rýchla lekárska pomoc: 127

Hasiči: 128

Polícia: 129



Bezpečnosť a kriminalita

Bezpečnostná situácia a úroveň kriminality v krajine je porovnateľná s okolitými štátmi v regióne. Hlavné trasy spájajúce Albánsko s Čiernou Horou, Kosovom, Macedónskom a Gréckom sú bezpečné, napriek tomu sa však neodporúča nocovať na parkoviskách a odľahlých miestach. Zvýšenú opatrnosť je treba venovať pri pohybe vo vzdialených horských oblastiach. Aj preto odporúčame pred cestou do Albánska využiť službu dobrovoľnej registrácie pred cestou do zahraničia na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Odporúčame dávať si pozor na osobné doklady, peniaze a cennosti najmä ak cestujete v MHD a nenechávať ich bez dozoru.

Oficiálne je v Albánsku povolená držba noža s dĺžkou čepele maximálne do 11 cm.



Výlety

- Komentovaná prehliadka jedla v Tirane
- Celodenná komentovaná prehliadka Budvy a Kotoru
- Jazda na koňoch v Durrëse
- Dobrodružstvo na štvorkolkách v Durrëse
- Rafting v národnom parku Vjosa Wild River v Permete



REKLAMÁCIE A SPIATOČNÝ LET



V prípade, že objednané služby nie sú poskytnuté v požadovanej kvalite, či rozsahu a nie je možné vyriešiť problém s recepciou ubytovacieho zariadenia, kontaktujte delegáta CK. Kontakt na delegáta je uvedený na informačných tabuliach alebo v informačných šanónoch v priestoroch recepcie ubytovacieho zariadenia, resp. priestoroch vyhradených cestovným kanceláriám. Zároveň je potrebné spísať reklamačný zápis, ktorý je následne podkladom pre reklamačné konanie po návrate z Vášho pobytu. Reklamácie bez zápisu na mieste nie je možné po Vašom návrate objektívne posúdiť.

Najneskôr jeden deň pred Vaším odchodom sledujte informačné tabule alebo šanóny CK, umiestnené v priestoroch hotela, kde budú uvedené menné zoznamy cestujúcich a hodina Vášho transferu z hotela na letisko. Nakoľko môže počas Vášho pobytu dôjsť k posunu termínu spiatočného letového času odporúčame sledovať tieto informácie.

DIPLOMATICKÉ ZASTÚPENIE PRE SR V ALBÁNSKU

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Tirane
Ruga „Skenderbej“ Nr. 8, Tirana

Tel.: +355 42274917

Mobil: +421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)

E-mail: emb.tirana@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk

Internet: www.mzv.sk/tirana

Ministerstvo zahraničných vecí SR zriadilo MEDZINÁRODNÉ OPERAČNÉ KRÍZOVÉ CENTRUM (tzv. MOKC), ktoré funguje 24/7. V prípade, že v zahraničí nastane mimoriadna situácia, predovšetkým život ohrozujúci stav, úmrtie, nehoda, ale aj strata dokladov, spáchanie trestného činu a pod., kontaktujte VÝHRADNE MOKC, ktoré koordinuje celý postup s príslušným zastupiteľským úradom.

„Prajeme Vám šťastnú cestu a príjemný pobyt“